

ӨМІРЗАҚ СҰЛТАНҒАЗИН АТЫНДАҒЫ
ҚОСТАНАЙ МЕМЛЕКЕТТІК ПЕДАГОГИКАЛЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
КОСТАНАЙСКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ПЕДАГОГИЧЕСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИМЕНИ УМИРЗАКА СУЛТАНГАЗИНА

**МАҒЖАН ЖҰМАБАЕВТЫҢ 125 ЖЫЛДЫҒЫНА АРНАЛҒАН
“АДАМИ КАПИТАЛДЫ ДАМУ ТҮРІНДЕГІ БІЛІМНІҢ РӨЛІ”**

ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ КОНФЕРЕНЦИЯСЫ

МЕЖДУНАРОДНАЯ НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКАЯ КОНФЕРЕНЦИЯ

**К 125 ЛЕТИЮ МАГЖАНА ЖУМАБАЕВА
“РОЛЬ ОБРАЗОВАНИЯ В КОНТЕКСТЕ РАЗВИТИЯ ЧЕЛОВЕЧЕСКОГО
КАПИТАЛА”**

23 қараша 2018 ж., Қостанай қ.
23 ноября 2018 г., г. Костанай

ӘОЖ 37.0 (063)

КБЖ 74.00

А 32

**РЕДАЦИЯ АЛҚАСЫ
РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ**

Әбіл Еркін Аманжолұлы, Қостанай мемлекеттік педагогикалық университетінің ректоры, тарих ғылымдарының докторы, профессор;

Медетов Нурлан Амирович, Қостанай мемлекеттік педагогикалық университетінің ғылыми жұмыс және стратегиялық даму проректоры, физика – математикалық ғылымдарының докторы;

Мусабекова Гульвира Айдархановна, Қостанай мемлекеттік педагогикалық университетінің академиялық жұмыс және әлеуметтік мәселелері жөнендегі проректоры, педагогика ғылымдарының кандидаты;

Ахметов Тлеген Альмуханович, Қостанай мемлекеттік педагогикалық университеті ректорының кеңесшісі, педагогика ғылымдарының кандидаты, профессор;

Аманжол Күзембайұлы, тарих ғылымдарының докторы, Қостанай мемлекеттік педагогикалық университетінің профессоры;

Бережнова Елена Викторовна, педагогика ғылымдарының докторы, Мәскеу мемлекеттік халықаралық қатынастар институтының профессоры (Мәскеу, Ресей)

Оспанов Серикбай, филология ғылымдарының кандидаты, педагогика кафедрасының аға қызметкері;

Айдналиева Назгуль Аманжоловна, Қостанай мемлекеттік педагогикалық университетінің психология-педагогикалық факультетінің деканы, педагогика ғылымдарының кандидаты;

Утегенова Бибигуль Мазановна, Қостанай мемлекеттік педагогикалық университетінің педагогика кафедрасының меңгерушісі, педагогика ғылымдарының кандидаты, доцент;

Мнайдарова Светлана Сейтжановна, Қостанай мемлекеттік педагогикалық университетінің педагогика кафедрасының аға оқытушы, педагогика ғылымдарының кандидаты;

Калиев Дастан Дуйсенұлы, Қостанай мемлекеттік педагогикалық университетінің педагогика кафедрасының аға оқытушы, педагогика ғылымдарының магистрі.

**«АДАМИ КАПИТАЛДЫ ДАМУ КОНТЕКСТІНДЕГІ БІЛІМНІҢ РӨЛІ» = «РОЛЬ
ОБРАЗОВАНИЯ В КОНТЕКСТЕ РАЗВИТИЯ ЧЕЛОВЕЧЕСКОГО КАПИТАЛА».** –

А 32

Қостанай, 2018. – 244б.

ISBN 978-601-7934-59-0

«Адами капиталды даму контекстіндегі білімнің рөлі» тақырыбындағы халықаралық ғылыми-практикалық конференциясының материалдары осы жинаққа енгізілген.

Мақала авторлары: жоғарғы оқу орындары және колледж оқытушылары, мектеп мұғалімдері мен ғылыми-ізденушілер адами капиталды даму контекстіндегі қазіргі заманауи білім берудің өзекті мәселелерін айқындады, тәрбие жүйесінің өскелең ұрпақтың басымдықтары мен құндылықтар бағдарын қалыптастырудағы шешуші рөлін көрсетті, білім берудің жаңа міндеттеріне сәйкес педагогтардың кәсіби шеберлігін жетілдірудің қажеттілігін негіздеді.

Аталған жинақ жоғарғы оқу орындары және колледж оқытушылары, мектеп мұғалімдері мен ғылыми-ізденушілерге арналған.

В сборник включены материалы международной научно-практической конференции к 125 летию Магжана Жумабаева «Роль образования в контексте развития человеческого капитала».

Авторы статей: преподаватели вузов и колледжей, учителя школ и научные сотрудники отразили актуальные проблемы современного образования в контексте развития человеческого капитала, показали ключевую роль системы воспитания в формировании ценностных ориентаций и приоритетов подрастающего поколения, обосновали необходимость совершенствования профессионализма педагогов в свете новых образовательных задач.

Настоящий сборник предназначен для преподавателей вузов и колледжей, учителей школ и научные сотрудники.

**ӘОЖ 37.0 (063)
КБЖ 74.00**

ISBN 978-601-7934-59-0

©Қостанай мемлекеттік педагогикалық университеті, 2018

©Костанайский государственный педагогический университет, 2018

По данным исследования следует, что молодое поколение знает о Магжане Жумабаеве благодаря работе учебных заведений в которых они и получают определенные знания о поэтах и их трудах, некоторые с интересом усваивают эту информацию и в дальнейшем изучают её самостоятельно с помощью интернет источников, а подрастающее поколение погрузившись в каждодневные будни забывают знания полученные в школе.

Образование является основным приоритетным направлением развития во всех цивилизованных странах мира. Задача вхождения Республики Казахстан в число 50-ти наиболее конкурентоспособных стран мира может быть решена в том случае, если у страны будут высококвалифицированные специалисты, обладающие знаниями наукоемких технологий, умеющие ориентироваться в рыночной экономике, если будет создана эффективная система образования, удовлетворяющая потребностям мировой рыночной экономики.

Список использованной литературы:

1. Информационно-правовая система нормативных правовых актов Республики Казахстан // Государственная программа развития образования Республики Казахстан // <http://adilet.zan.kz/rus/docs/U1000001118>
2. Статья Главы государства «Семь граней Великой степи» // Пресс-конференции и корреспонденция // АКОРДА. 21 ноября 2018 <http://www.akorda.kz/ru/events/statya-glavy-gosudarstva-sem-granei-velikoi-stepi>
3. Храпченков Г.М. История школы и педагогической мысли Казахстана /Г.М. Храпченков, В.Г.Храпченков . Алматы: Кайнар, 2008.-168с.
4. Жумабаев М. "Педагогика"/М.Жумабаев.-Алма-Ата,2007г.

СТУДЕНТТЕРДІҢ КӨШБАСШЫЛЫҒЫ

Көбекова А.Қ
3 курс (қысқ.) ІІФ студенті
Ғылыми жетекші: Утегенова Б.М.
пед.ғыл.кандидаты,доцент

XXI ғасыр – озық технологиялар мен білім ғасырында ең маңызды басымдылықтардың бірі – басшы болу. Ал нағыз басшы болу үшін көшбасшылық қасиеттерді иемдену керек. Көшбасшылық қасиеттерді иемдену деген адамдарды жинап, оларды билей білу, ал бұл мәнсап пен өмірдегі табыстың кілті. Ал көшбасшылық

қасиеттерді игеру үшін немесе иемдену үшін жастарды студент кездерінен бастап дайындау қажет. Әрбір студенттің кілтін тауып, көшбасшылық қасиеттерін оятуымыз керек. Көшбасшыны топтың арасында атын атамай-ақ байқауға болады. Аталмыш студенттердің өздері топтан ерекшеленеді. Нағыз көшбасшы, біріншіден, қиялы, ақыл – есі жақсы дамыған адам болуы шарт. Оның себебі, адам алдына қойған мақсатқа жептес бұрын, нәтиженің қандай болатынын елестете білу керек. Ал алдына қойған мақсатына жету үшін ақыл мен парасат керек, олар адамға сенімділік әрі күш-қуат береді. Екіншіден, көшбасшы батыл болуы керек. Ол өзінің талаптарының орындалу мүмкіндігіне сенімді болып, сенімділігін топ мүшелеріне жеткізе алуы керек. Үшіншіден, көшбасшының талым - тартылысқа түсе алу қабілеті. Көшбасшы магнит іспеттес болуы шарт, ол - барлығы тартылатын орталық фигура. Айта берсең, бұл аяғы жоқ тізім секілді, өйткені, көшбасшы - барлық жағымды, қажет және маңызды қасиеттерді өзінің бойына сіңіре алған, өмір жолында тәжірибені мол жинаған тұлға. Менің ойымша, адамның бойындағы көшбасшы бола білу қасиеті де, басқа адамдарды өз сөзіне көндіре алу қабілеті де генетикаға байланысты қалыптасады. Мысал ретінде патша билігінің қан арқылы баласына өтуін қарастыруға болады. Орта ғасырлардағы биліктің атадан балаға берілуі, яғни патша әулетінің тұқым қуалап бірінен соң бірі ат тізгінін өз әулетінің қолында ұстап қалуы тікелей билік пен генетиканың өзара байланысын көрсетеді. “Алып анадан туады” демекші, жақсы атадан жаман баланың туылуы өте сирек жағдай. Сол сияқты билікке деген икемділік, ойдың ұшқырлығы, парасат, қулық пен ораторлық қасиеттер ата тегімен таралады. Мысалы, Джон Кеннеди мен оның әкесі - әлемге әйгілі тұлғалар. Екеуі де батыстың билік тізгінін бірінен соң бірі икемді әрі нәтижелі ұстай білді. Егер баласының бойында әкесіне тән көшбасшылық қасиеттері болмаса, әрбір қоғам басшысына қажетті ұстанымдар мен қабілеттерді қалыптастыруға не дамытуға болады. Әлемге әйгілі Демосфен сынды тарихи тұлғаны еске түсірер болсақ, адам қолынан шынымен де көп нәрсе келетініне көз жеткіземіз. Негізі, көшбасшыны топ ішінде сайламаса да, ол өзінің алғыр қасиеттерімен көзге оңай түседі.[1]

Көшбасшылық (ағылшын тілінен *lead* – басқару, ал *leadership* – басқара алу қабілеті деген мағынаны білдіреді) – бұл адамдарды өз-өзін белгілі бір мәнерде ұстауына мәжбүр ету арқылы олардың мінез-қылықтарына әсер ету үшін басқарушының қолданатын құралы.

Көшбасшы (ағылшынша *leader* – басқарушы деген мағына білдіреді) – бұл басқа адамдарды, олардың алғашқы ниеті қандай болғанына қарамастан, өзі қалаған нәрсені жасауға көндіре алатын адам болып табылады, сонымен қатар топтағы адамдардың қасиеттері мен қабілеттерін қолдана отырып, оларды көшбасшы мақсатын іске асыруға бағыттай алады. Көшбасшылықты әдетте ақыл, сауаттылық деңгейі, сенімділік пен әлеуметтік қатысу, әлеуметтік-экономикалық статус түсініктерімен байланыстырады [2].

Көшбасшы мен Басшы деген ұғымдардың мағынасы ажырата білу керек. Басшы – бұл жұмысты беруші және сол жұмыстардың орындалуына жауап беруші адам. Бұла адамның лауазымы. Жақсы басшы қызметкерлері орындаған жұмысты реттеп қабылдап отырады. Ал, Көшбасшы адамдарды жандандырады, мақсатқа жетуде болашақты көру қасиеті арқылы адамдарды ортақ мақсатқа бағыттайды.

Көшбасшы-жетекшіні айналасындағылар сайлайды және оны мойындайды. Әдетте лидер деп сол адамды есептейді, егер қандай да бір мәселеге шешім қабылдағанға лидердің жоғары дәрежедегі ықпалын көпшіліктің мойындауы болып табылады.

Көшбасшының міндеттері:

- Ұжымның эталонға жақын тәртібін (тілектестік, жауапкершілік, өзара нәтижелі еңбек) және ұжымның келеңсіз тәртіп түрлерін орнатады және қолдайды (мысалы, агрессиялық, бөлектену, тартысу).

- Топтың әр мүшесіне баға бере отырып, бұйрықпен емес, сөзбен немесе дене қимылымен топтың әр мүшесін ұжымның эталондық тәртібін қабылдауға мәжбүр етеді.

- Көш басқарушының екі полярлық түрін бөліп қарауға болады:
- Іскер – мәселе шешуде өз қолына алатын және білімді, жан жақты хабарлы тұлға.
- Сезімтал лидер — ұжымның көңіл-күйін реттеу функциясын өз қолына алады.
- Ғылым басшы және лидер деген ұжымға шекара қояды, бірақ қарама-қарсы қоймайды, себебі олардың арасында ұқсас белгілері бар:
- Басшы мен лидер ұжым қызметін үйлестіру рөлін атқарады, тек басшы әкімшілік, заңдылық өкілеттің негізінде атқарады, ал лидер жеке өзінің бастамасы арқасында жетістікке қол жеткізеді.
- Басшы мен лидер ұжымдағы әлеуметтік ықпалын әр түрлі жолмен жүзеге асырады.

Лидердің ерекше қасиеттерінің бірі:

- қиындыққа төзімді болу
- ұжымның алдағы мақсатын түсіну
- мейірбан, ізетті
- парасатты болу.

Біз лидерлерге қызығып қараймыз, олардың табанды, сенімді адам болуын қалаймыз. Біз істің сенімді адамның қолында болғанына нанымды болуымыз керек. Кішкене кітапханада лидердің қызмет билігі әлсіз. Үлкен кітапханада лидердің қызмет билігі едәуір белгілі, бағыныштыларымен қатынасы үздіксіз жетілуде. Әр көшбасшы студент лидер болуға ұмтылу керек. Студент көшбасшы лидер болған жағдайда, өзінің жеке мені қалыптасады, және ары қарай дамыту үстінде беделді тұлғаға айналады.

Беделдік формалары

Көшбасшылықтың негізі ретінде беделділік қарастырылады. Көшбасшы рөлі белгілі бір беделділік формасына негізделіп, келесі түрлерден құралады:

- Харизматикалық бедел
- Дәстүрлі бедел
- Рөл мен орын беделділігі
- Құқықтық бедел
- Біліктілік беделділігі.

Харизматикалық бедел – Мықты жеке қасиеттерге негізделеді. Бұл жердегі көшбасшы харизматикалық беделділікке ие немесе ең кемі сол харизматикалық беделділіктің бар болғаны туралы сезім қалыптастырады, ол туралы әдетте «тума көшбасшы» деп айтады;

Дәстүрлі бедел – Беделдің бұл түрі қоғамда қолданылатын негізгі форма болып табылады. Ол белгілі бір дәстүрлер мен шарттаға құрметпен қарау және ол бойынша өз-өзін ұстау формаларына негізделеді. Кейде беделділіктің бұл түрі өсім мен жаңашылдыққа өзінің кері әсерін тигізеді;

Рөл мен орын беделділігі – Тұлғаның жеке бір қасиеттерімен емес, әлеуметтік ортада алатын орнымен және рөлімен анықталады. Беделділіктің бұл түрінде адамдарға берілетін билік оның алатын орны мен титулына байланысты болады. Көп уақытта көшбасшының жетістікке жетуі мен табысты болуы билікке ие болу мен басқаларды басқару қабілетіне қарай анықталады;

Құқықтық бедел – Беделділіктің ең формальды түрлерінің бірі, өйткені ол белгілі бір ережелер шеңберіне негізделеді;

Біліктілік беделділігі – Оның негізі ретінде басқарушының тәжірибесі, білімі мен ерекше қабілеттіктері қарастырылады.

Көшбасшы міндетті түрде беделді тұлға болуы керек, алайда сонымен қатар басқа да маңызды қасиеттер де бар. Олардың ішінде басты қасиеттердің бірі – қасындағы адамдармен қарым-қатынас жасай алуы, ол әдетте сенімділікпен қатар жүреді. Адамдармен

сөйлескен әрбір кезді көшбасшы олардың сенімділігіне ие болу іске асырылған немесе айырылып қалған мүмкіндік ретінде қарау керек. Ең алдымен ол психолог бола білуі тиіс. Адамдармен сөйлесу, қарым-қатынас жасау арқылы оларды іске, қызмет етуге ынталандыру кезінде оның гумандылығы байқалады. Айналадағы адамдарға әсер ете алатындай көшбасшы болу тек оның еркі мен қолда бар билігіне ғана тәуелді болмайды, оған деген жол жоғарғы түсінушілік пен өзін-өзі басқарудан құралады.[3]

Көшбасшының тағы бір ерекшеліктердің бірі – алдына мақсат қойып, оған жете алуы. Ол өзінің нені нақты қалайтынын жақсы білуі керек және оны іске асыру үшін керекті қадамдарды алдын ала жоспарлай алуы қажет. Ол мақсаттар жұмысқа, қарым-қатынастарға, өзін-өзі дамытуға немесе материалды нысандарға бағытталса да, ең бастысы үдеріс әр уақытта бірдей жүреді. Белгілі бір мақсатқа жету үшін көшбасшыға мәселелерді шешіп, соған сәйкес шешімдер шығару керек. Болашаққа мақсаттарды құру мен оларды орындауға бағытталған адамның ұмтылысы оның бойында керекті қасиеттерді сіңіртеді, белгілі бір әрекеттерге ынталандырады. Сондай-ақ ол неғұрлым тезірек тиісті шешім қабылдаса, соғұрлым оның жұмысы өнімді болады. Мақсатқа жету кезінде көшбасшы сабырлы және дипломатты болуы керек. Ол қасиеттер өзіне деген сенімділікпен және жақсы жасалынған жұмысты көре алумен қатар жүруі тиіс. Екінші жағынан, ол қайсарлығымен де танылу керек.

Көшбасшылықтың фундаменталды қағидаларының бірі ұйым ішінде басқалардан өзіне деген жақсы қарым-қатынас пен жақсы жұмыс орнын күтуі болып табылады. Егер бұл күтулер жиі орындалып тұрса, онда оның нәтижелері де жақсы болады. Ол күтулердің орын алмауы мен әр кездегі сенімсіздік нәтижесінде адам бойында жағымсыз сезімдер туады. Көшбасшының тағы бір оң қасиеті – оның қайсарлығы болып табылады. Осы қасиеттердің барлығын студент жастардың бойына қалыптастырсақ, әрбір студент өз ортасында көшбасшы болар еді. Ал көшбасшылардан шығатын нәтиже еліміздің өркендеуіне, гүлденуіне өз тараптарынан, үлкен үлес қосып, бәсекеге қабілетті тұлғалардың саны артып, болашағымыз анық, өз саласының білгір мамандары қалыптасар еді. Келесідей студент жастарға іс жүргізу бағыттарын атып өтсек:

Көшбасшының іс жүргізу бағыттары

Көшбасшы жұмысы үш бағыт бойынша жүруі тиіс:

- Тапсырма қажеттілігі – негізгі мақсаттың орындалуын қамтамасыз ету;
- Топ қажеттіліктері – топты белгілі бір тапсырманы орындау үшін құру, сақтау мен ынталандыру, топтық жұмысты марапаттау;
- Жеке қажеттіліктер – әрқайсысының жеке қажеттіліктерін анықтау және олардың арасындағы татулықты сақтау;

Егер студенттердің жұмысын осы үш элементке негіздесек, онда оның басты мақсаты нақты жағдай шартында қойылған мақсатқа жету үшін адамдар арасындағы ең жақсы балансқа жету болып табылады.

Көшбасшының орындайтын функциялары.

Егер көшбасшы студент төменде көрсетілген үш функцияны орындап жүрсе, онда оны көшбасшы деп толығымен атауға болады:

- Бағыттаушы;
- Ұйымдастырушы;
- Ынталандырушы.

Бағыттаушы рөлдің негізін қарастыратын болсақ, көшбасшы іскерлік тапсырмаларды қойған және қабылдаған кезде, анықтағанда, жұмыстың ой мен стиліне аса мән беруі қажет. Көшбасшы қойылған мақсатқа жету үшін топты біріктіріп, топтық жұмысты жақсы бақылай алу керек. Бұл Ұйымдастырушы рөлінің негізі. Ынталандыру рөлі ретінде қойылған тапсырмалардың маңыздылығын түсінуін, өзінің ісін сыртқы дүниемен қатынас кезінде қорғауы қарастырылады. Егер көшбасшы өзінің рөлін сәтті атқарғысы келсе, бұл үш рөлді бір-біріне ажыратып қолдана алмайды.

Жоғарыда аталғаннан түйіндесек, көшбасшы студент белгілі бір жеке қасиеттер жинағынан құрылуы қажет, оның бір бөлігі туылғаннан берілсе, екінші жартысы күндегі жұмыс барысында, сабақ барысында қалыптастыра алады.

Қорытындылай келе, көшбасшы студенттің тұлға болып қалыптасуына отбасынан бастап, одан кейінгі кезеңдердегі орталардың қай-қайсының да әсері мол болатыны сөзсіз. Соның ішінде бұған адамның жастық шағы, жасөспірім кезеңі де үлкен рөл атқарады. Көшбасшының тұлға бойындағы елден ерек қасиеттері оның адамды және оған қатысты оқиғаны есте сақтайтын керемет қабілеті, үнемі бәрін ұғуға, түпкі мәніне жетуге, сұхбаттасушысын мұқият тыңдауға және түсінуге тырысатыны болып табылады. Бүгінгі таңда жастар арасындағы өзекті тақырыптардың бірі – көшбасшылық. Көшбасшылық деген менің ойымша, өз саласының білгір маманы, сонымен қатар өзге саладан да хабары бар жан. Ол топпен жұмыс істей білуі керек, қол астындағы адамдардың пікірімен санаса білетін, бар пікірлерден сөздің тобықтай түйінін шығара білетін жан. Үлкен жауапкершілігі бар, бойында сабырлылық қасиетін қалыптастыра білген жан. Қазіргі көшбасшы бірнеше тілді еркін меңгерген, яғни өзге тілдің бәрін біліп, өз тілін құрметтей білетін жан. Біріншіден білімді, әр саладан хабары бар. Екіншіден өзіне жүктелген міндетті сезіне білуі ауыртпашылығына төзе білуі шарт. Көшбасшы-көшті бастай алатындай қайратты әрі шыдамды болуы қажет. Көшбасшы – қоғамға, ұйымға немесе топқа ықпал етуге қабілетті тұлға, Халықтың немесе белгілі бір әлеуметтік топтың мақсат-мүддесін толық сезініп, қорғай білетін, бойына саяси қайраткерге лайықты қасиеттерді жия білген адам, студент жас буын көшбасшы ретінде танылады. Көшбасшыға алғырлық, ақылдылық, қажырлылық, ұйымдастырушылық, іскерлік т.б. қасиеттерді жия білген студент көшбасшы ретінде танылады. Көшбасшы болған студент тек қана ізбасарларын бағыттап отырмайды, сонымен қатар оларды артынан еріткісі келеді, ал ізбасарлары тек қана көшбасшының артынан еріп қана отырмай, оның артынан ергісі келеді. Сонымен жасөспірімдердің көшбасшылық қасиеттерін, қиялдарын шындыққа теңеп, басқаларға жеткізу еркіндігімен тығыз байланысты. Сонымен қатар, жастар арасындағы көшбасшы өз ойларын ашық, нақты ақиқатпен толықтыру қажет. Сонда ғана көшбасшыға деген сенім тез өседі.

Жастар арасындағы тағы бір көшбасшылық қасиеті – қалыптыдан тыс, түпнұсқалы, стандартты ойларды нұсқадағыдай емес жеткізу. Өз ойларын басқа бір, қызықты, дәлелдермен жеткізу және де өзгелерді осы ойларды жүзеге асыруға ынталандыру көшбасшыға тән қасиет. Осындай жастар арасындағы көшбасшының бойындағы батыл болу, көрініс табады. Осы қасиеттерге ие көшбасшыларға басқа адамдар толықтай сенеді, оларға ұмтылып, артынан ереді. Студент жастар көшбасшы тұлғалардың артынан ерту үшін, өзгелерге әсер ету үшін, өнеге болу үшін белгілі тұлғалық қасиеттер жиынтығына ие болуы тиіс. Біздің жастар арасынан шыққан көшбасшылар – мыңдаған адамдардың жүрегінде намыс алауын лапылдатқан ұл-қыздарымыз қаншама, бесіктен белі жаңа шыққан, отбасында өнегелі тәрбие алған, өзгелерге еліктеу нысаны болған жастарымыз әр уақытта да жеріміз, еліміз, жұртым деп алға талпынып, есімдері тарихта мәңгі сақталған. Қазірде белсенділік танытатын жастарымыз мектепте, жоғары оқу орындарында, жұмыста, қоғамда, саясатта өздерін көрсетеді.

Қолданылған әдебиеттер мен дереккөздер:

1. Толығырақ: <https://massaget.kz/blogs/15916/дереккөзінен алынған>.
2. Е. Семак. ЛИДЕРСТВО И РУКОВОДСТВО. В чем сходства и различия? <http://cgac.com.ua/polezno-ponyat/liderstvo-i-rukovodstvo-v-chem-shodstva-i-razlichiya> дереккөзінен 04.11.2015 алынған.
3. О.И. Елизарова. Организация производства и менеджмент (2011). <http://hi-edu.ru/e-books/xbook846/01/part-021.htm> дереккөзінен 21.10.2015 алынған.
4. И. Молчанов. Основы лидерства (2004). <http://psyfactor.org/lib/lider2.htm> дереккөзінен 21.10.2015 алынған.
5. <https://stud.kz/referat/show/58659> дереккөзінен алынған.

Алғы сөз.....	3
Аманжол Күзембайұлы Мағжан Жұмабайұлының «Батыр Баян» жырының тарихилығы.....	4
Ахметов Т.А. Мағжан Жұмабаев – өлең сөздің пайғамбары.....	7
Утегенова Б.М. К вопросу о необходимости изменений в образовательной практике педвуза.....	11
Абдрахманова М.С. Мағжан Жұмабаевтың ойлау ұғымы мен сындарлы оқыту үндестігі.....	14
Айтуарова Л.Н. Патриотическое воспитание как основа формирования духовных ценностей у подрастающего поколения.....	16
Аканбаев Б.Н. Нұркелді П. Эмоционалды күйіп кетудің белгілері және салдары...	19
Аманжол Күзембайұлы, Алибек Т.К., Шақимбаева А.Р. Движение Марал-ишана: характер и идейные основы.....	22
Аманжол Күзембайұлы, А.Сероус Раннесредневековые печенеги.....	26
Аухатова Р. Ж., Мурзагалиева К.З. Мағжан дүниетанымы.....	30
Ашимова Н.Т. Просветительские идеи Магжана Жумабаева и современная образовательная система.....	34
Байжанова С.А., Балгабаева Г.З. Формирование поликультурной личности младшего школьника в условиях модернизации общественного сознания.....	38
Батура Л.В. Некоторые инновационные подходы в преподавании математики в школе.....	43
Батыргалиева Р.Т. Исследование современного урока географии в условиях малокомплектной школы: проблемы и перспективы.....	48
Бегежанова Г.Х. Білім берудегі инновациялық технологиялар.....	50
Болотвина Г.В. Педагогические взгляды Магжана Жумабаева.....	54
Гвиздок Л.В. Великий сын востока.....	57
Геворкян А.Р. Применение элементов дистанционного обучения в учебном процессе колледжа.....	61
Гончар Н.А., Иванова Е.Н. Некоторые особенности отражения педагогических идей М. Жумабаева в современном образовании.....	65
Даулетбаева Г.Б. Мұғалімнің кәсіби бағыттары пәнінің мазмұнындағы талантты және дарынды балаларды оқыту тақырыбын оқыту мәселесіне.....	68
Досмурзина А.К. Инновациялық әдіс-тәсілдерді білім беруде қолдану.....	70
Ермаганбетова А.Ж., Бексултанова Р.Қ. Мағжан Жұмабаев және заманауи білім..	73
Жармухамбетова Ж.К. Балалар әдебиетіндегі Мағжан.....	76
Жумабаева Г.Т. Мағжан Жұмабаев еңбектері- рухани әлемді танудың көзі.....	81
Жумабаева М.А. Актуальность педагогических трудов Магжана Жумабаева в современной образовательной системе.....	83
Иванова Е.Н. Некоторые возможности использования педагогических идей М.Жумабаева студентами в воспитательной работе с учащимися	88
Иванова Е.Н., Лантух Я.С. К вопросу направлений ознакомления студентов с инновационными подходами к обучению учащихся начальной школы.....	91
Ивышева Э.К. Жас ұрпақты рухани құндылықтармен тәрбиелеу жүйесін қалыптастыру.....	95
Ильясов Е.К. Реализация задач духовно-нравственного воспитания на уроках математики.....	98

Ильясова Г.А. Сабақты зерттеу» тәсілі эксперименталдық зерттеудің ерекше нысаны ретінде.....	102
Исетова Б.К. Использование передовых педагогических идей М. Жумабаева при формировании ключевых компетенций учащихся на уроках математики.....	106
Исмагулова К.Б., Симакина И.А. Развитие у детей общечеловеческих ценностей на интегрированных уроках.....	109
Кабденова Ж.М. Мағжан Жұмабаев - жарық жұлдыз.....	112
Калиев Д.Д. Мешітхан А.А. Дебат технологиясы арқылы тұлғаның көшбасшылық қабілеттерін қалыптастыру жолдары.....	116
Калиева А.А. Өскелең ұрпақтың бойында рухани құндылықтарды қалыптастырудың негізгі шарты – тәрбиеші-педагог шеберлігі.....	119
Карамурзина А.Б. Жаңаша үлгідегі сабақты ұйымдастыру – мұғалімнің жеке шығармашылық жұмысы.....	122
Карымсакова Д.Т, Утегенова С.Т. Методика проведения семинарского занятия в системе образования.....	126
Кенжегарина А.Ә., Арыстан Н.Н. Инновациялық білім беру – дамыған ұстаз, дамушы оқушыны қалыптастыру бағыты.....	129
Кокасова Р.К. Мағжан Жұмабаевтың өскелең ұрпақты тәрбиелеуге қосқан үлесі..	133
Қонарбаева Б.Қ. Білім беру тәжірибесіндегі инновациялық тәсілдер.....	135
Куркбасова Г.С. Оқу-тәрбие үдерісінде педагогикалық қарым-қатынастың тиімділігі.....	139
Мурат С. Мағжан Жұмабаевтың өлеңдері - ұлттық рух пен патриоттық тәлім-тәрбиенің қайнар көзі.....	144
Мурзабекова А.Б. Обучение с использованием мобильных устройств как новая система взаимодействия участников образовательного процесса.....	147
Муханова А.М., Биримжанова А.К. Жаңартылған білім-заман талабы.....	149
Нургалиева А.Ж., Бабаченко Л.П. К вопросу о некоторых задачах духовно-нравственного воспитания учащихся общеобразовательной школы.....	152
Нурушева Г.К. Вопросы организации курсов подготовки и переподготовки казахских специалистов в 1920 годы (на основе архивных материалов).....	155
Порошина Т.И. Основные аспекты исследования духовно-нравственных ценностей в контексте социально-гуманитарного знания.....	160
Саметова Н.С. Жас ұрпаққа тәлім-тәрбие мен білім беруді жетілдіру.....	162
Саутпаева А.А., Барамбаева К.А. Білім берудің тиімді түрі.....	165
Сафронова Г.К. Инновационные технологии и подходы в работе социального педагога.....	168
Сембетова Г.С. Өскелең ұрпақтың бойына рухани құндылықтарды қалыптастыруда қазақ әдебиетінің ролі	172
Смолева Н.В. Применение метода джигсо на уроках специальных дисциплин...	175
Сулейменова Қ.Қ. Ұлт мақтанышы – Мағжан Жұмабаев.....	178
Сулейменова Л.М., Шинибекова Г.С. Білім беру тәжірибесіндегі инновациялық тәсілдер.....	181
Султанова А.С. Мағжанның маржан мұрасы.....	185
Сураганова Б.Б. Использование произведений Магжана Жумабаева в преподавании истории казахстана	189
Сыздыкова Қ.К. Білім беру тәжірибесіндегі инновациялық тәсілдер.....	192
Тайкенова А.У. Мағжан Жұмабаевтың ағартушылық идеяларының қазіргі заманғы білім беру жүйесімен үндестігі.....	196
Тортулова А.Ә. Мағжан Жұмабаевтың келешек ұрпаққа салған дара жолы.....	198
Уварина Н.В. Аспекты креативно-прогностического управления в современном образовании.....	200

Уразова Л.И. Внедрение инновационных технологий в образовательную практику-становление конкурентоспособного специалиста.....	204
Фатхудинова И.В. Экологическое образование, воспитание и культура.....	209
Хамзина К.Б. Жастарға ұлттық рухани құндылықтарды қалыптастырудағы тәрбие мәселелері.....	212
Шалгимбекова А.Б., Шамитдинов А.М. Қазіргі заманғы білім беру жүйесіндегі инновация.....	216
Шарипов К.К. Созвучие просветительских идей Магжана Жумабаева современной образовательной системе.....	219
Шолқыбаева Р.М., Жантлесова М.Х. Өскелең ұрпақтың бойында рухани құндылықтарды қалыптастырудың негізгі шарты – тәрбиеші-педагог шеберлігі ...	222
Шолпанбаева Ғ.Ә., Безаубекова А.Д. Мағжан Жұмабаевтың шығармаларындағы ұлттық тәрбие.....	225
Шыныбекова А.Б. Сохранение национальной идентичности через педагогические идеи М. Жумабаева	228
Мнайдарова С.С., Ахманова К.Б. Созвучие просветительских идей Магжана Жумабаева современной образовательной системе.....	231
Көбекова А.Қ Студенттердің көшбасшылығы.....	234
Сауленко Т. Н., Науменко Н. Ю. Этнопедагогика М. Жумабаева и современность.....	239